No. 48. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 24 April.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE *NOORD-BRABAND*, herinnert de Besturen der Steden en Gemeenten in deze Provincie, alsmede de verdere Kollegien en Ambtenaren binnen dezelve, gelijk ook alle andere houders van pretentien ten laste van het Rijk, over het jaar 1844, dat de tijd tot het indienen van hunne rekeningen, memorien of declaratien deswegens, achtervolgens de wet van 8 November 1815, *met den laatsten der maand Junij aanstaande*, finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene derzelven meer kunnen worden aangenomen; en noodigt hen mitsdien uit, *om vóór dat tijdstip*, en zonder daartoe den uiterlijken termijn bij voorschreve wet gesteld, af te wachten, de hiervoor bedoelde stukken aan het Ministerieël Departement of andere Autoriteit dien het behoort, en daar zulks gebruikelijk is, in te zenden; wordende voorts de voorschreven Besturen, Kollegien en Ambtenaren opmerkzaam gemaakt, dat zij in hunne kwaliteit persoonlijk aansprakelijk zijn, wegens het niet binnen den bepaalden termijn inzenden van alle reclamatien, welke zij ambtshalve behooren te doen, of die hun door derzelver onderhoorigen ter hand gesteld of toegezonden moeten worden.

En zal deze in het *Provinciaal Blad* worden geinsereerd.

's HERTOGENBOSCH, den 10 April 1845.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
A. J. BORRET.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen request van *Willem Kouwenbergh*, houdende verzoek om toestemming tot het overbrengen zijner *Broodbakkerij* in de huizinge staande in de Nieuwehuizen, wijk B, n°. 427.

Gelet op het koninklijk besluit van 31. Januarij 1824 (*Staatsblad*, n°. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van beleide informatien *de commodo et incommodo*.

Brengen bij deze het door *Willem Kouwenbergh*, gedane verzoek ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen staande naast de op te rigten *Broodbakkerij*, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren.

BREDA, den 21. April 1845.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten April.

In de kamer der afgevaardigden zijn heden de discussiën aangevangen over het voorstel van den heer *Muret de Bord*, betrekkelijk de reductie der 5 pCt. renten. De heer *Liadières* heeft het eerst het woord gevoerd om den maatregel te bestrijden, welken hij onstaatkundig noemde, onregtvaardig jegens de geldschieters, en ijdel wat het belang der contribuabelen betreft. Na hem sprak de heer *de Saint-Priest* voor het ontwerp; hij haalde een aantal financiële autoriteiten aan, ten betooge dat de rente tot het gemeene regt behoorde en kon geremboursseerd worden even als andere schulden. De door de tegenstanders geschetste gevaren bestonden niet; de maatregel zou 12 millioenen fr. aan de schatkist voordeel opleveren. Vervolgens betreed de graaf *de Sade* het voorstel, 't welk daarop door den heer *Lamartine* bestreden werd, die bij het vertrek van den post nog aan het woord was.

— De voornaamste leden van het linker centrum hebben zich den 16den bij den heer *Ganneron* vereenigd, om onder voorzitting van den heer *Thiers*, zich tot een verkiezings-comité te organiseren. Twee dergelijke comités, het een gepresideerd door den heer *Barrot*, het ander door den heer *Berryer*, zullen de kandidaatschappen van de linker zijde en van de legitimisten bevorderen, en alle drie in verband met elkander op de aanstaande verkiezingen werken, in de eerste plaats, zeker, om het tegenwoordig bewind te doen vallen, en dan ieder in zijn eigen belang werkzaam te zijn. Ieder departement en ieder arrondissement moeten weder een afzonderlijk comité bekomen, waarvan het laatste met het eerste en dit weder met het besturend comité te Parijs in betrekking zal staan.

— De heer *Guizot* schijnt van zijne jongste ongesteldheid weder geheel bekomen te zijn; gisteren is hij met rijtuig uitgereden, en heeft zich heden weder met zaken van zijn departement bezig gehouden.

— Het wordt meer en meer waarschijnlijk, dat eerlang in de kamer der afgevaardigden zeer levendige beraadslagingen over de zaak der Jezuiten zullen plaats hebben. De bladen der zoogenaamde liberale tegenpartij dringen daarop met toenemende hevigheid aan. De *National* vraagt, waarom de wet, die alle genootschappen en vereenigingen verbiedt, waarvoor de toelating van regeringswege niet verkregen is, wel op de vereenigingen van republikeinen, niet op het genootschap van Jezus wordt toegepast? » Indien, zegt dit blad, de wet niet meer verpligtigd is voor allen, is zij voor niemand verpligtend. Wil men de wet vernietigen, het zij zoo; maar haar aan ons alleen op te leggen, is een buitensporig geweld, waartegen wij niet zullen ophouden te protesteren."

De *Courrier Francais* laat zich aldus uit: » Wil het menisterie Frankrijk op nieuw met het genootschap begiftigen, dat in Belgie heerscht en Piemont regeert en in Zwitserland bloed doet stroomen, het stelle voor om daartoe magtiging te verleenen en het bestaan van het genootschap te wettigen; zoo niet, moet de kracht der wet de bovenhand behouden. Het tijdstip, dat deze zaak in de kamer zal worden behandeld, is bepaald; het wordt tijd, dat de zamenspanning tot het herstel van eene godsdienst van staat voor de vierschaar der openbare meening worde gebragt."

Het Parijssche *Journal des Débats*, dat gewoonlijk tot zekere hoogte de denkwijze van het menisterie uitdrukt, behelst in zijn nommer van gisteren deswege het volgende:

» Al de oppositiebladen kondigen aan, dat, bij gelegenheid der wet op de buitengewone credieten, waaronder betrekkelijk het ministerie van justitie en openbare eerediensten, aan het bewind inlichtingen zullen gevraagd worden nopens de houding, welke het tegenover het genootschap der Jezuiten denkt aan te nemen, welks bestaan in Frankrijk voortaan onloochenbaar zeker is.

» Het bewind zal, wij zijn er zeker van, gereed zijn om te antwoorden. Het vraagstuk is rijp en de discussie noodwendig. Het schijnt overigens, dat de vrienden der Jezuiten zelve dit gevoelen, want zij doen al wat in hun vermogen is, om de beraadslaging uit te lokken en haar levendiger te maken. Het dagblad *l'Univers* kondigt heden morgen aan, dat het genootschap sedert een jaar 1000 nieuwe leden heeft aangeworven, *en dat het thans genoeg bloeit, om aan de vijanden der Kerk in Europa, in Amerika, in Opper-Azië en in alle andere gedeelten der wereld, te gelijkertijd het hoofd te bieden.* Eene rede te meer, om het wettige van het vraagstuk op te lossen!»

— Uit Algiers schrijft men van den 15den April, dat de maarschalk *Bugeaud* in den morgen van den 14den naar Blidah vertrokken is. De onderscheidene troepen waren zuidwaarts gerigt tegen de stammen, die de grenzen genaderd waren gedurende de jongste vier verloopen maanden, welke, uit hoofde van het ongunstige weder, verhinderd hadden de troepen te veld te houden.

De hertog *van Montpensier* werd den 17den of 18den te Algiers verwacht. — Er bevindt zich tegenwoordig te Algiers een groot getal vreemde officieren, die van het Fransche gouvernement de

vergunning bekomen hadden om den veldtogt tegen de Kabijlen bij te wonen.

— De Zwitsersche landdag heeft den 16den dezer weder eene zitting gehouden, waarin onder anderen het gedrag van het eedgenootschappelijk bewind gedurende de laatste gebeurtenissen ter sprake is gekomen, zonder dat echter dienaangaande eenig bepaald voorstel was gedaan. Al de kantons hebben hun oordeel daaromtrent uitgesproken, en de slotsom daarvan was, dat geen der beide partijen over de houding van het bewind tevreden was. Ook de vordering van Lucern om schadeloosstelling te ontvangen van de kantons, in welke de vrijkorpsen opgerigt en gewapend waren, was in die zitting behandeld, doch had slechts bij zes kantons ondersteuning gevonden.

Van de eedgenootschappelijke commissarissen, welke naar Lucern gezonden waren om het besluit des landdags bekend te maken, waarbij aan dat kanton de uitvaardiging eener amnestie was aanbevolen, had men nog geene mededeeling ontvangen; men twijfelde echter zeer of zij wel in hunne zending zouden slagen. Van alle kanten toch werden bij de Lucernsche regering stappen gedaan ten voordeele der gevangenen, doch zonder eenige vrucht, voor zoo ver zij niet gepaard gingen met het aanbod om voor de vrijlating van bepaalde personen zekere geldelijke vergoeding te geven.

Van de Sardinische regering was mede bij het eedgenootschappelijk bewind eene nota ontvangen, waarbij dezelve, onder betuiging van zich geenszins in de inwendige aangelegenheden van andere staten te willen mengen, toch haar leedwezen over de gesteldheid van zaken in Zwitserland te kennen geeft, tevens met den wensch dat men in het eedgenootschap terug moge keeren tot de beginselen, welke gedurende zoo lange jaren het geluk des lands hebben verzekerd: namelijk de eerbied voor de souvereiniteit der kantons en voor de regten der verschillende godsdienstige gezindheden.

— De berigten uit Madrid van den 15den April behelzen niets bijzonders.

— Ter beurze van heden (21 *April*) waren genoteerd: 5 pCt. 117,95; 3 pCt. 85,90; Spanje 3 pCt. 42; Rom. L. 106¹/₂.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten April.

Naar men verneemt, houdt de Bondsvergadering zich bij voortduring bezig met de kerkelijke beweging in Duitschland, maar zijn deze beraadslagingen tot dus ver, in afwachting van de terugkomst van den Oostenrijkschen voorzittenden gezant, graaf *von Munch-Bellinghausen*, slechts van voorloopigen aard. De partij, welke de nieuwe Katholijke kerk vijandig is, tracht staatkundige redenen te doen gelden, om hare onderdrukking te bewerken; doch zal vermoedelijk hierin niet slagen. De nieuwe gemeenten breiden zich dagelijks uit, en haar aantal neemt gedurig toe.

— Volgens het dagblad van Koblenz, worden HH. MM. de Koning en de Koningin van Pruissen den 9 Mei daar en op Stolzenfels verwacht.

— De oppositie in de Wurtembergsche kamer der afgevaardigden heeft, in de zitting van den 17, eene nieuwe zege behaald, hebbende zij, in weerwil van de pogingen der regering, om zulks te beletten, bewerkt, dat de beraadslagingen, over het budget van het ministerie van buitenlandsche zaken in het openbaar zullen gehouden worden. Eene vervolgens door haar gedane motie, tot afschaffing der gezantschapsposten in Petersburg, Parijs en Londen en vervanging derzelve door zaakgelastigden, is, na hevige debatten, met eene geringe meerderheid verworpen. Omtrent een ander amendement der oppositie, tot vermindering der gezantschapskosten, staakten de stemmen. De verdere beraadslagingen zouden den 18den worden voortgezet.

— In berigten uit Konstantinopel van 2 April leest men:

» *Omer*-Pacha, de held van den veldtogt des vorigen jaars tegen de Albaniers, een man in de kracht van zijn leven, is eindelijk de behandeling moede geworden, die geen renegaat onder de Turken ontgaan kan. Nadat hij zich overtuigd had, dat men wel van zijne diensten gebruik maken, maar hem niet behoorlijk daarvoor beloonen wilde, heeft hij bij den Sultan zijn ontslag verzocht en bekomen, en wordt eerstdaags alhier verwacht. Onder de Albaniers heerscht daarover groote vreugde. Naauwelijks wisten zij, dat zij *Omer*-Pacha niet langer behoefden te ontzien, of zij overrompelden te Dibrah het klooster van den H. *Arsenius* en plunderden het. Gelijk lot had een ander klooster waar bovendien nog drie monniken vermoord werden. De staat van zaken moet in dat gedeelte van Albanie weder even zoo wezen als in het vorige jaar, vóór het begin van den veldtogt.

» Den 29 en 30sten Maart heeft de Sultan, vergezeld van de voornaamste grootwaardigheids-bekleeders, zich naar de kazernen te Scutari en te Pera begeven om de afdanking bij te wonen van omstreeks 3000 man soldaten van verschillende wapenen, die, na het volbrengen van hunnen tegenwoordig of vijf jaren bepaalden diensttijd, naar huis gezonden werden.

» De vorst *Viasemsky*, behoorende tot het Russische gezantschap alhier, is den 27sten Maart naar Athene vertrokken, werwaarts den volgenden dag ook eene Britsche stoomboot werd afgezonden. Men brengt het een en ander in verband met eene conferentie, welke dezer dagen ter zake van de Grieksche aangelegenheden bij den minister van buitenlandsche zaken gehouden is."

ENGELAND.

LONDEN, den 19den April.

Nadat het lagerhuis gedurende zes langgerekte zittingen over het voorstel om tot de tweede lezing der wet wegens de r.-k. kweekschool te Maynooth over te gaan, had beraadslaagd, is in den laten nacht van den 18den op den 19den April, die tweede lezing met de overgroote meerderheid van 323 tegen 176 stemmen doorgegaan. De strijd is tot den einde toe levendig en zelfs somtijds hartstogtelijk geweest, waartoe ongetwijfeld de houding der protestantsche bevolking in Engeland en Schotland, die zich over het algemeen in volksvergaderingen en verzoekschriften zeer hevig tegen den maatregel heeft verklaard, veel heeft bijgedragen. Men rekent, dat de verzoekschriften, die tegen de wet bij het lagerhuis zijn ingediend, op grond, dat daarbij regtstreeksche aanmoediging van 's rijks wege verleend werd aan eene kerkleer, die de indieners strijdig achtten met de heilige schrift of zelfs met den naam van afgodisch en bijgeloovig bestempelden, gezamenlijk *een millioen* onderteekeningen tellen. Bij die beweging hebben zich echter geenszins de belijders der bisschoppelijke of gevestigde Engelsche kerk het meest op den voorgrond gesteld. De voornaamste tegenstand is gekomen van de zijde der drie hoofdafdeelingen van de dissenters, die men in Engeland met de namen van doopsgezinden of anabaptisten, independenten en westleyaansche methodisten bestempelt. Ook vele leden der vrije Schotsche kerk hebben hunne afkeuring van het begiftigen der kweekschool te Maynooth zeer luide aan den dag gelegd. De heer *Shiel*, de welsprekendste der katholijke Ieren in het lagerhuis, heeft uit die omstandigheid aanleiding genomen, om de gevestigde kerk van Engeland voor te stellen als op zulk eene hoogte geplaatst, dat zij boven godsdienstige partijschap verheven was, en om daarentegen de protestantsche dissenters van verregaande dweepzucht en bekrompenheid te beschuldigen, die, volgens hem, in hen te onvergeeflijker was, omdat zij hunne volkomen gelijkstellig in staatkundige regten vooral ook aan de medewerking der katholijke Ieren te danken hadden.

Behalve de minister *Graham*, die eene zeer verzoenende rede heeft gehouden, heeft inzonderheid sir *R. Peel* den maatregel met buitengewone kracht verdedigd. Hij droeg de zaak voor als gebiedend noodzakelijk voor de bevrediging van het zustereiland; als regtvaardig en overeenkomstig de verdraagzaamheid en edelmoedigheid, als waardoor eene betere orde van zaken in de betrekkingen met Ierland en de verdraagzaamheid in het godsdienstige zouden bevorderd worden. De tegenwoordige voorslag stond op zich-zelven, doch daarom wilde hij toch door geene ontijdige verklaringen, een volgend bewind belemmeren ten aanzien van de vraag of de R. K. geestelijken eenen regelmatigen onderstand zouden ontvangen; hij geloofde echter niet dat dit geval zich ligtelijk zou opdoen. Doch hij wilde, aan den anderen kant, uit geen ijdel bejag van volksgunst, zijne meening onderdrukken, dat eene bedeeling als de hier bedoelde, geenszins strijden zou met het protestantisme; dat het naar zijne innige overtuiging in Gods oog geene schennis kon zijn, indien men toebragt tot eene godsdienst waarvan men verschilde. De afwijzing van den voorgestelden maatregel zou den verderfelijksten invloed in Ierland uitoefenen; terwijl rust en tevredenheid aldaar zoo dringend gevorderd werd, en dat men alleen door zachtheid en inschikkelijkheid, de ontzettende vereeniging kon onderdrukken welke in Ierland tegen de engelsche regering bestond.

Na des ministers merkwaardige woorden, ging men tot de stemming over, en hierbij werd de voordragt met 323 tegen 176, dat is dus met de meerderheid van 147 stemmen, aangenomen.

Blijkbaar hebben redenen van hooge staatkunde de voordragt uitgelokt, en zoo warm doen bepleiten, als dit geschied is tegenover den fellen tegenstand, dien hij in het oude Engeland gevonden heeft. De *Times* noemt de meerderheid voor den maatregel eene ministeriële en geene populaire, en laat zich ook nu nog bits tegen den eersten minister uit. Diens verzoening-ademende geest wordt echter ook door velen geprezen, als overeenkomstig met den verdraagzamen geest des tijds, met de behoeften des lands

van binnen en met de noodzakelijkheid om, indien het onverhoopt tot eenen oorlog met het Amerikaansch Gemeenebest komen mogt, met ontzagwekkende kracht en eenheid te kunnen optreden, zonder in Ierland eenen vijand in den rug te hebben.

— Een door den *Morning-Post* verspreid gerucht, als of de hertog *van Wellington* eergisteren het Huis hunner lordschappen ongesteld zou verlaten hebben, is door gezegden hertog zelven gelogenstraft geworden.

— De engelsche admiraal sir *P. Durham*, die ten jare 1777 in de zeedienst trad, en zich meermalen allerloffelijkst heeft onderscheiden, is den 2 dezer, in ruim twee en tachtigjarigen leeftijd, te Napels overleden.

— Met de stoomboot *Batavier* is alhier eene rijke verzameling zeekaarten aangebragt, door de Nederlandsche Regering als geschenk voor het nieuwe beursgebouw dezer hoofdstad ten gebruike der deelhebbers aan de Vereeniging van Lloyd's, bestemd.

— Voor eenige dagen werd te Dublin een tooneelstuk opgevoerd, *Antigone* genaamd; toen het scherm viel, ging van onderscheiden kanten der zaal de kreet op, gelijk daar meermalen geschiedt: » de auteur!" Toen de auteur, wien men de goedkeuring wilde te kennen geven niet verscheen en het geraas met het ongeduld van het publiek verdubbelde, zag de régisseur zich verpligt mede te deelen, dat de schrijver, de roemwaardige *Sophocles*, voor omtrent twee duizend jaren gestorven was.

— De heer *Alexander H. Everett*, broeder van den Amerikaanschen gezant alhier, is onlangs als buitengewoon gezant van Noord-Amerika naar China gezonden. Het Amerikaansch bestuur verlangt met zekerheid te weten, of deszelfs oorlogsschepen, in tijd van gevaar, veiligheid zouden vinden in de Chinesche havens. Men zegt, dat deze gezant een groot aantal geillustreerde exemplaren der geschiedenis van den vrijheidsoorlog en der op Engeland behaalde overwinningen ter zee, zou medegenomen hebben, waarschijnlijk om de Chinezen daarmede eene onderhoudende lectuur te bezorgen. — Het Congres heeft 73,000 dollars toegestaan voor onkosten, die het terug roepen en het benoemen van nieuwe gezanten vorderen.

— Heden stonden de 3 pCt. gec. 99; dito gered. 98; Nederl. $2^1/_2$ pCt. $63^3/_4$; dito 4 pCt. 98; Spanje $30^3/_4$; Portugal $66^1/_2$; Mexico $38^1/_2$; Brazilië 89.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten April.

Bij Zijner Majesteit besluit van den 19den April 1845, n°. 71, zijn benoemd: tot president van den Hoogen Raad der Nederlanden, mr. *W. B. Donker Curtius van Tiendhoven*, in plaats van mr. *A. W. Filipse*, overleden; en tot vice-president van denzelven Hoogen Raad, mr. *J. Op den Hooff*, in plaats van mr. *W. B. Donker Curtius van Tiendhoven*, benoemd tot president.

— Bij koninklijk besluit van den 21sten dezer, n°. 38, is, op het daartoe bij herhaling door hem gedaan verzoek, aan den heer *B. J. Elias*, een eervol ontslag verleend als gouverneur-generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen. Bij hetzelfde besluit is tot gouverneur van Suriname benoemd de baron *R. F. van Raders*, thans gezaghebber van Curacao en onderhoorigheden.

— Bij besluit van den 18den April jl., n°. 57, heeft Zijne Majesteit benoemd: tot poldermeester van den Binnen- en Buitendijkschen en Overdiepschen polder, gelegen onder de jurisdictie van Waspik en Raamsdonk (Noord-Braband), *J. Dorreboom*, in plaats van *P. J. Dorreboom*, overleden.

— Bij de Tweede Kamer zijn ingekomen de antwoorden der Regering op de gemaakte bedenkingen omtrent het ontwerp van wet op de uitoefening der takken van geneeskunst. Bij deze antwoorden worden de voornaamste dier bedenkingen bestreden. Tevens echter is een aantal wijzigingen, meerendeels tot verbetering der redactie, verduidelijking en aanvulling, voorgedragen. Ten aanzien van de gedane vraag omtrent de quarantaine, heeft de Regering geantwoord, dat te dezen opzigte eene zeer uitvoerige, kracht van wet hebbende publicatie van het staatsbewind der Bataafsche Republiek, van 10 Januarij 1805, bestaat, waarvan de zeer noodige herziening en omwerking erkend en voorbereid worden.

— Men verzekert dat eene van 's Rijks stoombooten eerstdaags naar Rouaan zal vertrekken, om het kolossale standbeeld te paard van *Willem I*, voor Z. M. den Koning te Parijs vervaardigd en gegoten, naar het Vaderland over te brengen.

De graaf *de Nieuwerkerke* heeft dezer dagen een bezoek in de residentie afgelegd en aan den Koning kennis gegeven dat het bronzen monument van prins *Willem I* te paard, door hem vervaardigd, is voltooid, en alzoo nu onverwijld zal kunnen worden geplaatst. Zijne Majesteit heeft dat berigt met welgevallen vernomen en de noodige bevelen uitgevaardigd, om de plaatsing weldra te bewerkstelligen, doch waar is nog onzeker.

— De heer *Muller*, beeldhouwer te 's Hage, heeft eene kolossale marmeren zerk vervaardigd, bestemd voor het graf van wijlen den door het vaderland diep betreurden graaf *van den Bosch*. De steen stelt niet anders voor dat het wapen van den overledene, doch is zoo schoon van teekening en met zoo veel zorg en smaak bearbeid, dat die ook als kunstwerk de algemeene aandacht ruimschoots verdient.

— Men schrijft uit 's Hertogenbosch van den 20sten:

»Aangaande de aanstaande garnizoensverandering kan men mededeelen: Dat op den 1sten Mei aanstaande van hier zal vertrekken het 3de bataillon van het 6de regement infanterie, onder kommando van den majoor *Fischer*, bestemd naar Woerden met detachement te Wiekerschans, en op den 2den Mei daaraanvolgende het 3de bataillon van het 1ste regement infanterie, onder de bevelen van den majoor *Lambert*, om te Utrecht garnizoen te gaan houden, terwijl mede op den 1sten Mei alhier van Woerden zullen aankomen de staf en 3 kompagniën van het 1ste bat., 6de reg. infanterie, gekommandeerd wordende door den majoor *Thomasset*, en op den 4den van gemelde maand het 2de bat. van genoemd regement, onder kommando van den majoor *de Bock*, laatst garnizoen gehouden hebbende te Utrecht; wordende er ten slotte op den 5den Mei ter dezer stede nog gewacht eene kompagnie van het 1ste bataillon, 6de regement, in bezetting geweest zijnde te Wiekerschans. Al deze troepen zullen per stoombooten van de 's Hertogenbossche stoombootmaatschappij, van 's Hertogenbosch en Gorinchem over en weder worden vervoerd."

— Uit Maastricht meldt men van den 21sten April: » Den 23. dezer zal het alhier in deze vesting, onder kommando van den kolonel *de Bellefroid*, in bezetting liggende 2e reg. lanciers van hier naar 's Gravenhage marcheren, zullende de 3 escadrons eene verschillende marschroute volgen. Het te Venlo garnizoen houdende 4e escadron, onder bevel van den majoor *Snouckaert van Schauburg*, benevens het door den ritmeester *König* aangevoerde escadron jagers te paard, uit Roermonde, zullen mede op dat tijdstip hunne garnizoenen verlaten en naar de residentie marcheren. Van waar mede terzelfde tijd het 1e reg. zware dragonders, onder bevel van den kolonel *Storm de Grave*, zich zal op marsch begeven, ten einde het reg. lanciers in deszelfs garnizoensplaatsen in Limburg te vervangen.

— Met de uitvoering van het ontwerp tot het graven van een kanaal van Luik op Maastricht, zal eerstdaags begonnen worden.

— In het begin dezer maand stond voor het provinciaal geregtshof van Noord-Holland te regt *Wilhelm Huxel*, oud 22 jaren, geboren te Osnabrug, en bediende in het logement *de Stad Elberfeld* te Amsterdam. Zie hier wat tot de tegen hem geregte beschuldiging aanleiding gegeven. De heer *Johan Carl Gorgas*, van Berlijn, was in de maand December, gedurende eenige weken in gemeld logement gelogeerd. In den nacht van 30 op 31 December t'huis komende, schelde hij herhaaldelijk, doch niet opengedaan wordende, duwde hij, ongeduldig geworden, tegen de huisdeur, die hij nu bevond dat niet gesloten was, terwijl het koord der schel was doorgesneden. De heer *Gorgas* geen knecht vindende, liep naar de slaapkamer van den kastelein *Huvett*, die dadelijk opstond, en na vruchteloos naar den knecht, welke dien nacht de wacht had, gezocht te hebben, met een' looper de kamerdeur van den heer *Gorgas* opende. Een sleutel stak in de bovenste lade der secretaire, waarin de heer *Gorgas* gewoon was geld en voorwerpen van waarde te bergen. Die sleutel was valsch, want de heer *Gorgas* had de regte sleutel in den zak. Volgens zijne verklaring was uit de lade aan geld, pruissische *Tresorscheine* en kostbaarheden voor eene waarde van meer dan *f* 10,000 gestolen, behalve nog eenige familie-papieren, een mantel en een paar pistolen, die in de kamer gelegen hadden. Dadelijk besloten de bestolene en de kastelein al het mogelijke te doen om den dief in handen te krijgen. Aan de Willemspoort vernam men dat des morgens ten twee uren een Duitscher, in eene vigelante gezeten, met grooten spoed naar Haarlem was doorgereden. *Huvett* besloot dadelijk den vlugteling na te rijden. Van post tot post reed hij over Haarlem, 's Hage, Rotterdam en den Moerdijk naar Breda, waar de beschuldigde in het logement de *Gouden Leeuw* werd aangetroffen. Hij had reeds een extra rijtuig naar Antwerpen besteld, en was bezig met een gestolen muzijkdoos voor de aanwezenden te laten spelen, terwijl de mantel, de pistolen en de papieren op tafel lagen. Hij werd dadelijk gearresteerd, de ontvreemde goederen werden in beslag genomen, waaraan echter, volgens de opgaaf van den bestolene, nog voor eene waarde van *f* 6000 of 7000 ontbrak. De beschuldigde heeft bekend den diefstal met de bezwarende omstandigheden te hebben gepleegd, schoon ontkennende omtrent de nog vermiste goederen iets te weten. — Voor het hof van Noord-Holland te regt gesteld, heeft dit den beschuldigde den 2den April ll., tot geeseling en zevenjarige tuchthuisstraf veroordeeld.

Thans heeft diezelfde *Johan Carl Gorgas*, die door den Duitscher *Huxel* bestolen was, een Amsterdamsch handelhuis bestolen voor *f* 40,000 aan bankbilletten, die hij op eenen valschen wissel heeft weten te bekomen, en is voortvlugtig.

— Bij de op eergisteren door de Nederlandsche Handelmaatschappij gehouden veiling van 75,000 blokken banca-tin, is de geheele massa in eenen koop tot den prijs van *f* 43,70 per 50 Ned. ponden gekocht door den heer *L. J. Enthoven en Comp.* te 's Hage. Het bedrag van het verkochte is nagenoeg twee millioen gulden. Men herinnert zich te Amsterdam niet in de laatste jaren een koop tot een zoo aanzienlijk bedrag in eens gezien te hebben.

— Naar men verneemt, is Zr. Ms. stoomschip *Vesuvius*, ter herstelling van de machines, in den voormiddag van Zondag van het Nieuwediep in het Oosterdok te Amsterdam gekomen.

— Naar men verneemt, zullen in den loop der maand Junij aanstaande, te Apeldoorn, door de Societeit der Valkenjagt belangrijke wedrennen gehouden worden, en zulks met het doel, om ook in die omstreken, de zucht tot verbetering van het paardenras op te wekken en aan te moedigen. Aan de gelijkmaking der daarvoor benoodigde baan, waarvan de lengte op ongeveer 2700 ellen en de breedte op 30 ellen worden geschat, wordt met ijver gewerkt. Ook zegt men, dat aan de valkenjagt, door de tegenwoordigheid van onderscheidene aanzienlijke personaadjen, bijzondere luister zal bijgezet worden; zoodat men zich aldaar in het vooruitzigt van groote levendigheid en ruim vertier verblijden mag.

— De belanghebbenden worden herinnerd, dat de aangiften der paarden, welke men in de maand September aanstaande zou wenschen te doen mededingen in de harddraverij, door de societeit tot aanmoediging van de verbetering van het paardenras uitgeschreven, vóór 1 Mei aanstaande moet plaats hebben, en dat gelijktijdig het vereischte certificaat moet worden overgelegd.

— In een Brusselsch dagblad leest men, dat alle moeijelijkheden, welke er tot nog toe bestaan hadden, tot den aanleg van een' ijzeren spoorweg tusschen Antwerpen en Breda, opgeheven zouden zijn.

— Men zegt, dat er een plan zoude bestaan om den Rhijnspoorweg te doen overnemen door eene maatschappij, die zoowel daarvoor als tot den aanleg van zijtakken, alsook van Utrecht op Rotterdam, en tot verlenging van den weg tot de Pruisische grenzen, een kapitaal van 30 tot 40 millioen zou bijeenbrengen.

— Door het committé voor het zangersfeest, dat te Cleef den 16 Julij plaats zal hebben, zijn ook al de nederlandsche mannenkoor-gezelschappen ter bijwoning uitgenoodigd. Wij vernemen dat, zoo wel uit Amsterdam als uit 's Gravenhage, aan die vereeniging deel zullen gaan nemen eenige der verdienstelijkste onzer vaderlandsche zangbeoefenaren.

— Men leest in de *Gazette van Gend:*

„ Toen Holland door overstroomingen had geleden en men de tusschenkomst van den vorst noodig achtte om de rampen te helpen herstellen, begaf men zich soms nog met half beslykte beenen ten hove; men wierd er ontvangen en met die minzaemheyd, die *Willem* kenschetste, aengehoord, en nooyt wierd men ongetroost weggezonden. Dit is zoo waer, dat wy ons nog de anecdoot herinneren der twee dorps-burgemeesters, die, de bezwaren hunner onderhoorigen aan den vorst voor oogen gelegd hebbende, zoo verrukt henen gingen, over de gulhartige antwoorden van den oud-Koning, dat zy, by het uytgaan van het paleys, aen den van dienst zynden Hof-Marschalk, die juyst dien dag den graef *van Limburg-Stirum* was, eenen der rykste edelen van het land, twee guldens gaven, zeggende: *Neem, jongetje, dat is voor jouw.* Maar in dien tyd klaegde men, den vorst was koppig, het hof ongendaekbaer en om die klagten te stelpen moesten vorst en hof weg: en men deed zulks. Thans is het beter. Hongerige werklieden, de raffinadegasten van Gent, begeven zich by hunnen vorst om hunne klagten aen zyne voeten neer te leggen. Zij hebben de formaliteyten niet vervuld en worden weggezonden. Zegenvolle omwenteling!!"

195ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1e Trekking. N°. 4390, een prijs van *f* 70, en eene premie van *f* 1000.
2e — N°. 13804, *f* 1000; N°. 6396, *f* 1250; N°. 9424, *f* 1000.
3e — N°. 11349, *f* 1000.
4e — N°. 6097, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $64^{7}/_{16}$; 3 pCt. $78^{7}/_{16}$; 4 pCt. $100^{1}/_{16}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $99^{15}/_{16}$; Amort.-Syndic. $4^{1}/_{2}$ pCt. 100; $3^{1}/_{2}$ pCt. 94; Handelmaats. $152^{5}/_{8}$; Haarlemmermeer $100^{1}/_{4}$; Rijn Spoorw. $144^{1}/_{2}$; Belgie $4^{1}/_{2}$ pCt. $97^{1}/_{4}$; Spanje $24^{3}/_{4}$; 3 pCt. $41^{7}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. $34^{11}/_{16}$; Portug. te Lond. 3 pCt. $67^{1}/_{2}$; Rusland $108^{5}/_{8}$; Certif. 1831 en 1833 101; 4 pCt. bij *Hope* 94; Id. bij *Stiegl.* $93^{1}/_{16}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $76^{5}/_{8}$; Philadelphia 5 pCt. $45^{5}/_{8}$ à 60; Bankact. $7^{5}/_{16}$.

Advertentiën.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIJKEN TE BREDA.

De gemelde Kamer, ingesteld bij Z. M. besluit van den 15. Maart ll., N°. 87, en geïnstalleerd op den 15. dezer maand, heeft de eer zulks ter kennisse van het publiek te brengen, zoo mede dat de gewone Zittingen, in eene der daartoe aangewezene Lokalen van het Stadhuis alhier, wekelijks zullen worden gehouden des *Dingsdags* namiddags te 5 uren.

BREDA, 22 April 1845.

Namens de Kamer voornoemd,
J. A. VAN DER BURGH, *Presᵗ.*
J. P. VAN REUTH, *fungᵈ. Secrˢ.*

MANUFACTUREN EN MODES.

Veemarktstraat, D, 138 en 139.

W. MORLEY,

neemt de vrijheid zijnen geëerden begunstigers te verwittigen, de nieuwste **PARIJSER MODES** te hebben ontvangen, en in de gelegenheid te zullen zijn, die op aanstaande *Maandag* en *Dingsdag* den 28 en 29 dezer te kunnen presenteren: Een elegant assortiment van HOEDEN, MUTSEN, COIFFURES en daarbij behoorende artikelen van BLOEMEN, LINTEN, PANACHES, VEREN en meerdere Nouveautés zijn in ruime keuze voorhanden. Verder de nieuwste Modellen van MANTELETS, PELISSES enz., welke Parijs en Londen heeft opgeleverd, alsmede al de nieuwste ZOMERSTOFFEN, welke ter genoemde plaatse met veel zorg zijn gekozen; hetwelk zoo hij vertrouwt aan de verwachting ten volkomenste zal beantwoorden.

VOOR DAMES-KLEEDJES:

Etoffe Mazurka, Barèges uni et à dessins Angoline à fleurs, à Carreaux, et à Rayure, Etoffe à la Victoire, Ecossais à fleurs Athéniennes, Zephirienne, Jacconats, Organdis, Rayures, Rajah, Balzornies, Jacconats de Laine, Mousseline, Cachemire et Ombré.

IN ZIJDEN STOFFEN:

Gros de Naples uni en Couleur et noir, Etoffe à la Reine, à la Victoire, broché et façonné, Pouls de soie, Glace en Couleur et noir, et moiré, Ogdalias, Lustrine rayé Satin.

Shawls Indoux et Tibet.
Écharpes id. id. imprimé.
Shawls Boiteux in diverse qualiteiten.

Parasols Sylphides en andere modellen, geborduurde Kragen en Manchettes en meerdere artikelen van smaak, te veel om te vermelden.

Ook ter MEUBLERING is het Magazijn ruim voorzien van Jacquards, Neteldoeken, Carpetten, Tafelkleeden, Damasten, Moirées, enz.

, Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is verkrijgbaar gesteld:

SOLDATEN-
EN
PELOTONS-SCHOOL,
INGERIGT VOOR DE
ONDEROFFICIEREN EN KORPORAALS
DER
INFANTERIE
BIJ HET
NEDERLANDSCHE LEGER,

Gevolgd naar het reglement op de exercitien en manoeuvres van dat wapen, en in verband gebragt met de verschillende wijzigingen, welke sedert in dat reglement hebben plaats gehad.

DOOR

G. J. POMPE VAN MEERDERVOORT,
1e Luit. Adjudant bij het 8e Reg. Inf.

DERDE GEWIJZIGDE UITGAVE.

Prijs 70 *Cents.*

TABLES D'APRÈS LE SYSTÈME MÉTRIQUE, pour cuber les bois carrés et ronds, de diverses dimensions, ou TABLES UNIVERSELLES, pour cuber les parallélipipèdes, les pyramides quadrangulaires tronquées, les cylindres, les cônes tronqués, la sphère et pour le jaugeage; auxquelles on a joint une table de multiplication indiquant les produits de 2 × 2 jusqu'à 320 × 101101. Outre une table d'intérêts, etc. — A l'usage des ingénieurs, constructeurs, magasiniers, marchands de bois, architectes, entrepreneurs de travaux publics et d'architecture, arpenteurs, jaugeurs, administrateurs, manufacturiers, fabricants, banquiers, négociants, etc. Par A. Kz. VAN NOPPEN, à Flessingue. *f* 3.50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.